

PERSONALITATE MARCANTĂ A ȘTIINȚEI ȘI PRACTICII MEDICALE ACADEMICIANUL GHEORGHE PALADI LA 90 DE ANI

**Născut la 9 mai 1929, în satul Buiucani, Chișinău.
Medic, domeniul științific: obstetrică și ginecologie.
Doctor habilitat în științe medicale (1966), profesor universitar (1967). Membru corespondent (1992) și membru titular (1993) al Academiei de Științe a Moldovei.**

Excelența nu este o calitate, este un obicei.
Aristotel

Academicianul Gheorghe Paladi face parte din promoția de aur a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, împreună cu profesorii Natalia Cherdivarenco, Alexandru Nacu și *regretații profesori*: Nicolae Testemițanu, Vasile Anestiadi, Diomid Gherman, Eugen Maloman, Pavel Bâtcă, Fiodor Chiticari, Victor Ghețeu, Mihail Sandul, Eugen Semeniuc, Anatol Secrieru, Gurii Coșciug, Elizar Covali și alții. Este reprezentantul unei generații de savanți-medici iluștri, pedagogi și manageri cu nume și fapte de o vastă rezonanță, generație care a trecut prin calvarul războiului, foametei, nedreptăților sociale, dar care cu toate fibrele sufletului s-a tras spre lumina cărții. Anume această generație, în baza secularelor tradiții ale medicinei universale, a pus fundamentul învățământului superior medical și al sistemului de sănătate din țară; a creat școli științifice în cele mai diverse domenii ale medicinei moldovenești și condiții favorabile pentru dezvoltarea asistenței medicale specializate; a conceput, construit și consolidat baza tehnico-materială a medicinei autohtone.

Printre aceste personalități notorii un loc aparte îi revine academicianului Gheorghe Paladi. A vorbi despre acest savant de marcă înseamnă a evoca o filă dintre cele mai importante ale istoriei medicinei și vieții universitare de pe meleagul nostru, o pagină de durată în timp, dar tot atât de valoroasă prin rezultate și evoluții remarcabile.

Academicianul Gheorghe Paladi este descendent dintr-o familie de agricultori din satul Buiucani, Chișinău. Debutază în profesie la vârsta de 22 de ani, după absolvirea cu mențiune a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, încadrându-se, din start, în domeniul sănătății ca medic-șef al Ambulatorului Stației de Cale Ferată, Ungheni.

Din anul 1952, își leagă destinul de Institutul de Medicină, unde evoluează de la secundar clinic, asistent, conferențiar, până la profesor universitar, șef al Catedrei de obstetrică și ginecologie (1967–2001), Director al Centrului de Cercetări Medicale și Socio-Demografice ale Familiei al AȘM (2001–2006) și șef al clinicii Obstetrică și Ginecologie (2001–prezent).

În calitate de dascăl, acad. Gheorghe Paladi face parte din pleiada marilor profesori autohtoni care și-au lăsat amprenta personalității complexe asupra tuturor generațiilor de studenți și rezidenți care i-au audiat cursurile. Pedagog de vocație, profesorul Gheorghe Paladi a cultivat în rândurile tineretului studios, grație competenței și erudiției sale, dragostea de muncă, de carte și de cercetare, respectul față de om, spiritul onoarei și dreptății. A contribuit substanțial la formarea mai multor generații de medici, precum și la ridicarea prestigiului muncii intelectuale.

Gheorghe Paladi a realizat și o activitate științifică prodigioasă. În 1958, *la numai 6 ani* de la absolvirea Institutului de Medicină, a susținut teza de doctor, *încă peste 8 ani* – cea de doctor habilitat în științe medicale, fiind *cel mai tânăr doctor habilitat în fosta URSS, la acel moment*.

Investigațiile sale științifice cuprind o gama vastă de probleme din domeniul obstetrical-ginecologic. Printre ele se numără: organizarea serviciului obstetrical-ginecologic; studierea rolului infecțiilor congenitale în patologia obstetricală și pediatrică, a fiziologiei și patologiei sistemului feto-placentar; efectuarea cercetărilor în domeniul epidemiologiei, diagnosticului și tratamentului tumorilor benigne ale uterului; implementarea endoscopiei în diagnosticul și tratamentul patologiei ginecologice; studierea evoluției și pronosticului problemei demografice ș.a.

Rezultatele investigațiilor sale științifice și-au găsit reflectare în peste 600 de publicații, inclusiv: 12 monografii, 4 manuale, 45 de lucrări didactice, 10 brevete de invenție de o certă valoare științifico-practică ș.a. Două manuale elaborate de dl academician au fost distinse cu Premiul de Stat al Republicii Moldova în domeniul Științei, Tehnicii și Producției (2001) și cu Premiul Academiei de Științe a Moldovei (2009).

Ascensiunea și afirmarea acad. Gh. Paladi ca savant de notorietate națională și internațională se datorează atât forței de abordare în esență a problemelor de interes practic sau de valență socială, cât și capacității de a selecta, instrui și anima cadre tinere dotate, pe care întotdeauna i-a tratat ca pe niște colegi de idei. Sub îndrumarea sa înțeleaptă profesor au fost susținute 35 de teze de doctor și doctor habilitat în științe medicale, inclusiv 3 în domeniul demografiei, o adevărată școală de medici obstetricieni-ginecologi de valoare.

Domnia Sa a fost organizator, precum și participant la diverse forumuri științifice naționale și internaționale.

Pentru merite deosebite în activitatea științifică, în anul 1993, savantul Gheorghe Paladi a fost ales membru titular al Academiei de Științe a Moldovei.

Deosebite sunt meritele academicianului Gheorghe Paladi în domeniul ocrotirii sănătății mamei și copilului. Pe parcursul a 26 de ani (1959–1985), a exercitat obligațiunile extrem de responsabile de obstetrician-ginecolog principal al Ministerului Sănătății al Republicii Moldova. În această perioadă, printr-un șir de măsuri bine chibzuite, a contribuit la îmbunătățirea considerabilă a indicatorilor calitativi ai instituțiilor obstetricale din republică.

Numele profesorului, academicianului, dascălului inspirat Gheorghe Paladi va rămâne pentru totdeauna legat de constituirea și afirmarea pe poziția de servi-

ciu plenipotent, de factură modernă, a Centrului de Ocrotire a Sănătății Mamei și Copilului din Republica Moldova, astăzi Institutul Mamei și Copilului.

De-a lungul anilor, profesorul Gheorghe Paladi a desfășurat o activitate fructuoasă în cadrul Senatului și Consiliului științific universitar. A fost coordonator al Secției de Științe Medicale a Academiei de Științe a Moldovei; membru și președinte al prezidiului AȘM, precum și al Consiliului de experți al Ministerului Sănătății al RM; membru al Comisiei Naționale pentru Acreditare și Atestare; Consiliului Științific al Institutului de Integrare Europeană și Științe politice, AȘM; Consiliului Științific al Institutului de Cercetări Științifice în domeniul Ocrotirii Sănătății Mamei și Copilului; Consiliului redacțional al revistei „Buletin de perinatologie”; al Colegiului de redacție „Buletinul Academiei de Științe a Moldovei” și multe altele.

Pe tot parcursul activității sale, academicianul Gheorghe Paladi s-a impus prin inteligență, competență, străduință, devotament cauzei, curaj civic, fermitate în convingeri. Savantul este un adevărat patriot al plaiului și neamului nostru, îndrăgostit de cultura, limba și istoria lui, altoind încontinuu această dragoste generațiilor tinere.

Cu trecerea anilor, activitatea prodigioasă a profesorului Gheorghe Paladi s-a bucurat de mare prețuire. Este distins cu titlurile onorifice de „Eminent al Ocrotirii Sănătății” (1957); „Om Emerit al Republicii Moldova” (1974); „Ordinul Republicii” (1995); medaliile „Dimitrie Cantemir” (2001) și „Nicolae Testemițanu” (2004); Diploma de Excelență a Societății de Obstetrică și Ginecologie din România ș.a.

Ajuns la o vârstă onorabilă, academicianul Gheorghe Paladi a rămas același om de omenie, corect și disciplinat în tot ce face, dânduindu-se total activității științifice, didactice și clinice.

În numele Senatului, al întregii comunități universitare, îi adresăm academicianului Gheorghe Paladi cele mai cordiale felicitări cu prilejul onorabilului jubileu și exprimăm sincere mulțumiri și sentimente de profundă grațitudine pentru munca asiduă depusă pe altarul *Alma Mater*. Îi dorim multă sănătate, energie și forțe nesecate, pace în suflet și multe bucurii alături de cei dragi.

Acad. Ion ABABII
Dr. hab., prof. univ. Olga CERNETCHI